

Bo Carpelan: Muistan, uneksin (Otava 1980)

Muistan, uneksin on novellikokoelma unista, unelmista ja muistoista. Kirjan tekstit ovat pieniä, muutaman sivun, univälähdyksiä tai muistikuvia jostain menneisyydestä. Teksteissä on jotain hyvin yleisinhimillistä ja arkkityyppiset unikuvat koskettavat ja herättelevät pohtimaan mennyttä ja tulevaa.

kenelle? Opiskelijoille ja aikuisille, jotkut tekstit käyvät mainiosti myös yläkouluun. Koska tekstit ovat lyhyitä, ne ovat oivallisia opetuskäyttöön.

NYT JA SILLOIN

- Sinä puhut niin kuin minä pikkupoikana, sanoi vanha mies, ja hänessä oli jotain tuttua, mutta mitä, siitä poika ei päässyt perille. – Kohta nuotio sammuu ja minä lähden jatkamaan matkaa. Ja niin me sitten eroamme. Mutta oli hauska nähdä sinut vielä kerran. (--) Muista minua kun tulet vanhaksi, niin kuin minä muistin sinua kun olin nuori. – Varmasti, sanoi poika, istahti sänkyynsä ja levitti valkoisen lakanansa, ja siinä samassa hänen purtensa lähti lipumaan jokea ylävirtaan. (s. 39, 40.)

Novellissa pieni poika tapaa itsensä vanhuksena, ja toisin päin. Muistele menneitä ja kuvittele tulevaa. Laske ja kirjaa ylös muutamia päivämääriä:

7-vuotissyntymäpäivä,
jouluaatto, kun olit kymmenen,
31.5. 15-vuotiaana,
elokuun 13. kun olet seitsemäntoista,
juhannus 20-vuotiaana,
viikko kymmenen 28-vuotiaana,
6.12. 32-vuotiaana,
28.10. 41-vuotiaana,
5.1. 55-vuotiaana,
25.7. 64-vuotiaana,
tapaninpäivä 72-vuotiaana,
1.4. 78-vuotiaana,
pyhäinpäivä 82-vuotiaana,
1.5. 94-vuotiaana.

Mitä luulet, mitä sinulle kuului/kuuluu noina päivänä? Millainen olet? Mitä teet? Kenen kanssa asut? Missä? Kirjoita lyhyt, muutaman rivin päiväkirjamerkintä juuri noilta muutamilta päiviltä menneestä tai tulevasta.

KASVIEN JA ELÄINTEN KIELIÄ

Siksi tämä ei ollut kenenkään muun kuin meidän vesilintujen kuultavissa. Alkeet opimme delfiineiltä. Vesikasvien kielessä oli aivan toinen perussanasto, ne käyttivät parhaasta päästä teonsanoja. Teonsanat ne olivat perineet ihmisiltä miljoonia vuosia sitten. (S. 115.)

Keksi, miltä voisi kuulostaa vesilintujen, delfiinien, vesikasvien tai jonkun muun eläimen tai kasvin kieli. Voit etsiä eri eläinten ääniä myös netistä ja kuunnella niitä. Kokeile kirjoittaa ääntelyä paperille. Keksi lisää ja liiottele. Kirjoita jonkun eläimen kielellä teksti ja sommittele se runomuotoon pekoraaliksi. Pekoraali on nonsense-kielinen runo, jota ei voi ymmärtää. Kokeile kaverin kanssa, vaihtakaa tekstejä ja keksikää niille suomennoksia.

KUUKAUSIA NYT JA VUOSIEN PÄÄSTÄ

On aika nousta pöydästä. Nainen korjaa astiat pois, lapset istuvat hetken kirkkaan lampun alla, mies seisoo ikkunassa ja katselee puutarhaa. On tyyni syyskuun ilta. Täysikuu paistaa puiden välistä. (--) Kuluu vuosia. Jälleen on käsillä syyskuu, mutta sohva on tyhjä. On koleaa, mies sytyttää tulen takkaan. On hämärää, kuin vuodet pienentyisivät – vuosien mittaan. (s. 185.)

Lue Carpelanin teksti, joka kuvaa syyskuuta nyt ja silloin. Valitse jokin kuukausista ja kirjoita asioita, jotka aina liittyvät juuri tuohon kuukauteen: sanoja, tekoja, tapahtumia, ilmiöitä, säitä jne. Kirjoita teksti, jossa käytät listaamiasi asioita.

Aloita kuukausitekstisi Carpelanin sanoin: *On _____ (millainen) _____kuun ilta.* Jatka tekstiäsi kuvailemalla jotain tyyppillistä tuohon kuukauteen liittyvää päivää, tapahtumaa tai ilmiötä.

Päätä tekstisi Carpelanin sanoin: *Jälleen on _____, mutta ...* Mieti jokin muutos, joka on tapahtunut vuosien aikana. Älä kerro sitä, mutta kuvaa hetki, josta jollain lailla ymmärtää ajan kuluneen.